

Календар сімейних свят

Автор: Дякова Альона Сергіївна

Тема: Календар сімейних свят

Мета уроку: ознайомити учнів з найважливішими християнськими святами; наголосити на важливості зберігання родинних свят; розкрити характер свята як можливості прояву турботи, гостинності, щедрості; формувати навички в організації дозвілля; виховувати повагу до традицій, чесноту гостинності.

Тип уроку: комбінований

Словник понять і термінів: християнські свята, гостинність, щедрість, дозвілля.

Обладнання: Біблія, тлумачний словник, комп'ютер, картинки з подарунками; музичний супровід.

Міжпредметні зв'язки: українська мова, образотворче мистецтво, природознавство, українська література, музичне мистецтво.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організаційний момент

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. 1. Перевірка домашнього завдання

Декламація віршів про пошану дітей до батьків

2. Мотивація навчальної діяльності

- Які свята відзначають у вашій родині?

- Яке свято найулюбленіше для вас?

Сьогодні на уроці ми поговоримо про сімейні свята.

3. Засвоєння нового матеріалу

Слово вчителя з елементами бесіди

Існують свята, які вшановують людей: день народження, День Матері, родинні свята.

Але є особливі свята – заради Бога, Божої Матері, святих. Це – Воскресіння Христове, Різдво, Покров та інші. У ці дні християни ходять до церкви, виявляють милосердя, творять добро людям.

Всі свята дають людині можливість проявити свої кращі якості душі: турботливість,

гостинність, щедрість, вдячність.

- Які християнські свята ви знаєте?

Про християнські свята

Річне коло християнських свят склалося протягом I-IV століття.

Церква завжди надавала їм святкуванню урочистий характер, при цьому необхідною умовою вважалося здійснення таїнства Євхаристії або причастя Святих Таїн. Цьому було підпорядковане і все життя християн в святкові дні: вони звільнялись від звичайних занять і праць, не влаштовували галасливі веселощі, але освячували їх благодійністю на користь Церкви і бідних.

Здавна встановлені та щорічно у певні дні звершуються урочистості у пам'ять найважливіших подій земного життя Господа Ісуса Христа та Його Пречистої Матері. Серед дванадесятих свят виділяються т. зв. неперехідні свята (з фіксованими датами святкування). Це, зокрема,

- Різдво Христове – 7 січня.
- Хрещення Господнє (Богоявлення, Водохреща) – 19 січня.
- Стрітення Господнє – 15 лютого.
- Благовіщення – 7 квітня.
- Преображення Господнє – 19 серпня.
- Успіння Богородиці – 28 серпня.
- Різдво Пресвятої Богородиці – 21 вересня.
- Воздвиження Хреста Господнього – 27 вересня.
- Введення в храм Пресвятої Богородиці – 4 грудня.

Інша група свят – перехідні, дата яких пов'язана зі святкуванням християнської Пасхи (тому вони ще зветься пасхальними). Це, зокрема:

- Вхід Господній в Єрусалим – за тиждень до Пасхи;
- Вознесіння Господнє – 40-й день після Пасхи;
- П'ятидесятниця (День Св. Трійці) – 50-й день після Пасхи.

Пасха – свято Воскресіння Ісуса Христа. Святкується на згадку про події, зображені в Євангеліях. Охоплює передпасхальний тиждень (т. зв. «страшний», пов'язаний зі згадкою про останній тиждень земного життя Ісуса); пасхальну неділю (свято Світлого Христового Воскресіння); післяпасхальний тиждень (т. зв. «чистий»). Пасха є перехідним святом.

Питання:

Які свята з цього переліку вам відомі?

Про які почули вперше?

Вправа «Важливе питання»

Щоб свято справді було радісним, треба багато докласти зусиль: і руками попрацювати, і душу вкласти.

– Розкажіть, а що зробив кожен із членів вашої родини, зокрема, ви, щоб християнське свято зустріти гідно?

Вправа «Коло обговорення»

- Що таке гостинність?
- Чому в давнину відсутність гостей на свято сприймалась в родині як зіпсоване свято?
- Які правила гостинності треба пам'ятати?

4. Закріплення нового матеріалу

Вправа «Упізнай свято»

1. Прочитайте вірши, визначте, про яке свято в них йдеться. Вчитель не говорить назви віршів

**Григорій Чупринка
Великодні дзвони**

В небі, в зоряній безодні
Тонуть дзвони великодні,
Тонуть, тонуть, ніби сон,
Б'ються, дзвонять тон у тон;
З ними думка в небо лине,
З ними никне, з ними гине
Тьми заслон.
Гаснуть зорі. Знову світло.
Все радіє, все розквітло.
Зникла сила перепон.
Вся земля — святий амвон!
Сяйвом душі всі обліті,
І немає їм на світі
Заборон.

**Леонід Глібов
Христос Воскрес**

Христос Воскрес! Радійте, діти,

Біжіть у поле, у садок,
Збирайте зіллячко і квіти,
Кладіть на Божий хрест вінок.
Нехай бринять і пахнуть квіти,
Нехай почує Божий рай,
Як на землі радіють діти
І звеселяють рідний край.
На вас погляне Божа Мати,
Радіючи, з святих небес...
Збирайтесь, діти, нумо співати:
Христос Воскрес! Христос Воскрес!

2. Розгляньте зображення та упізнайте свято

Практична робота

Ідучи в гості, треба також підготувати святкове привітання.

Колективне складання привітання для рідних зі святом (Різдва Христового, Великодня,...).

- Впишіть в рядочок побажання для мами, тата, брата чи сестри (дідуся, бабусі).

Опрацювання оповідання повчального характеру

Свято Миколая

О.Наконечна

Находило свято Миколая. Цього року воно було дуже холодним. В одній бідній родині жили батько, мати та маленький Івась. У їхній хаті економили дорогий газ, тому в кімнатах було зимно. Вночі Івась змерз у своєму ліжку. Сонний перейшов до батьків і заснув біля них

Коли Івась прокинувся, батька з матір'ю вже не було вдома, вони подались заробити трохи грошей. Він швиденько одягнувся і гайнув на вулицю, де гралися інші діти. Вони саме хвалилися подарунками святого Миколая, знайденими вранці під своїми подушками.

- А що тобі подарували? - спитали вони у Івася. Він задумався, зітнув плечима й щиро сказав:

- А мені мама з татом подарували тепло...

- Тепло? - зареготали діти. - Хіба можна ним поласувати чи побавитися?

- Мені було дуже холодно, і батьки мене зігріли...

Діти аж за животи схопилися від сміху... Івась гірко заплакав, а потім підвів голову і крізь сльози проказав: - А кому з вас цієї ночі батьки подарували тепло, га? - Нікому, от! То в мене - найкращий подарунок!

Питання:

Чи згодні ви з Івасем, що людське тепло - найкращий подарунок? Обґрунтуйте відповідь

Складання колективної розповіді

- Розкажіть, які святкові звичаї є у ваших родинах?

III. ПІДСУМКОВА ЧАСТИНА

Пам'ятайте, діти, свято тоді буває справжнім, коли ви до нього готуетесь: дізнаєтесь про його сенс, розумієте, що це свято значить для людини, ділитесь добрим словом і добрим вчинком, дбаєте і турбуєтесь один про одного. Найкраще, коли роблять приємне не тобі, а коли ти робиш радісне та хороше іншим людям.

□